

לפרשת ניצבים וילך – תשע"ג

התשובה והבחירה

יוכבד אורון

פרשות ניצבים וילך נקראות השנה בשבת האחרונה של השנה, בסופו של חודש הרחמים והסליחות וכשאימת הדין תלויה מעל ראשינו.

פרשות אלה הן השלבים האחרונים בפרדתו של משה מן העם ובקריאתו אנו חשים בעוצמות הגורליות של פרידה זו.

פרשת ניצבים היא מעמד של חידוש ברית סיני עם כל אחד ואחד מבני ישראל. "את אשר ישנו פה עמנו היום...את אשר איננו פה עמנו היום". זהו חידוש המחויבות ההדדית בין ה' לעם ישראל. הברית הזו כוללת גם ברכה וגם קללה. הקללה מובלטת מאד הן בפרשת ניצבים "ויתשם ה' מעל אדמתם באף ובחימה ובקצף גדול" והן בפרשת וילך: "והסתרתי פני מהם... ומצאוהו רעות רבות וצרות".

דברי פרידה אלה מכילים אזהרות ונבואות חמורות לעתיד העם ואמנם ההיסטוריה הוכיחה שהאזהרות התקיימו. גם הגלויות, גם הסתרת הפנים.

עם זאת שתי הפרשות נותנות בידי עם ישראל גם את התרופות למכות.

בפרשת ניצבים אנו לומדים את רזי התשובה. שבע פעמים נזכר השורש ש-ו-ב: "והשבות אל לבבך", "ושבת עד ה' אלוקיך" ומצד שני גם ה' ישוב: "ושב ה' אלוקיך את שבותך" וכו'. עד שבסופו של דבר "תשוב אל ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך" זו התשובה המלאה הכוללת את כל מרכיבי האדם, הגופניים והרוחניים. התשובה היא תרופה למכה.

עוד מלמדת אותנו הפרשה את סוד הבחירה. "ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע... ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך". הבחירה הנכונה יש בה כדי למנוע את המכה והיא גם התרופה.

גם בפרשת וילך, בפרידה הסופית בין משה לעם, אנו מוצאים את האפשרות היחידה לקיומו הבטוח של עם ישראל.

משה נפרד מהעם בכך שהוא מקיים את מצוות ה': "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם".

משה כותב את השירה (=התורה) עדתו מה ומלמדה לבני ישראל. התורה הכתובה ע"י משה מושמת בארון ברית ה' והיא העדות לברית הזו. קיום התורה ע"י בני ישראל הוא הערובה לקיומו של העם, יש בו כדי למנוע כל צרה עתידה ויש בו כדי לרפא.

הפרידה הטעונה מכילה איומים קשים לעתיד אך היא מכילה גם את סוד הקיום והתרופה לכל צרה: התשובה, הבחירה הנכונה ובעיקר - קיום התורה.

יהי רצון שנשכיל לעשות את כל אלה ולזכות בשנה טובה ומבורכת